

Základní kapitál

Základní kapitál je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů, které společníci společnosti poskytují.

Základní kapitál obchodní korporace je souhrn všech vkladů.

Významy pojmu základní kapitál v právní úpravě

Majetek společnosti vytvořený z vkladů společníků

Vlastní zdroj financování potřeb společnosti

Poměrná veličina užívaná pro stanovení velikosti podílu

Zásady platné pro základní kapitál kapitálových společností

Garanční funkce základního kapitálu

```
graph TD; A[Garanční funkce základního kapitálu] --> B[Princip vázanosti]; A --> C[Princip zachování základního kapitálu];
```

Princip vázanosti

Princip zachování základního kapitálu

Princip vázanosti základního kapitálu

Princip vázanosti plyne z právní povahy kapitálových společností, které podnikají zcela autonomně jako samostatné právnické osoby a na jejichž podnikání se společníci účastní toliko svými vklady, aniž by osobně ručili za závazky společnosti.

- nezávislost společnosti na skutečnostech, které by mohly nastat u jednotlivých společníků,
- vyloučení požadavků společníků na vrácení vkladů (brání rozdělení základního kapitálu mezi společníky za trvání společnosti i libovolným změnám výše základního kapitálu)

Zákaz vrácení předmětu vkladu za trvání obchodní korporace i po jejím zrušení vyjadřuje v nové úpravě § 16 odst. 1.

Princip zachování základního kapitálu

skutečná existence rovnosti mezi
majetkem společnosti a číselnou hodnotou základního kapitálu

Projevy zásady zachování základního kapitálu

povinnost vytvářet základní kapitál v minimálním zákonem stanoveném rozsahu - jen akciová společnost, § 246

povinnost splatit vklady (§ 17)

zákaz vracení vkladů (§ 16), prominutí povinnosti splatit vklad (§ 150, § 344)

zákaz vyplácení podílu na zisku, pokud by nebyly vytvořeny zdroje (§ 40, § 161, § 350)

kogentně stanovené postupy pro zvyšování a snižování základního kapitálu

Vklad

Obchodní zákoník definuje vklad jako peněžní prostředky nebo jiné penězi ocenitelné hodnoty, které se společník zavazuje vložit do základního kapitálu společnosti.

Zákon o korporacích:

Vkladem je peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace.

Vklad ve srovnání právních úprav

Obchodní zákoník používá termín vklad ve třech významech

vlastní předmět vkladu

vkladová povinnost

veličina pro stanovení velikosti podílu

Zákon o obchodních korporacích

Předmět vkladu

Věc, kterou se společník zavazuje poskytnout OK (§ 15)

Vkladová povinnost (§ 15)

Závazek vložit předmět vkladu

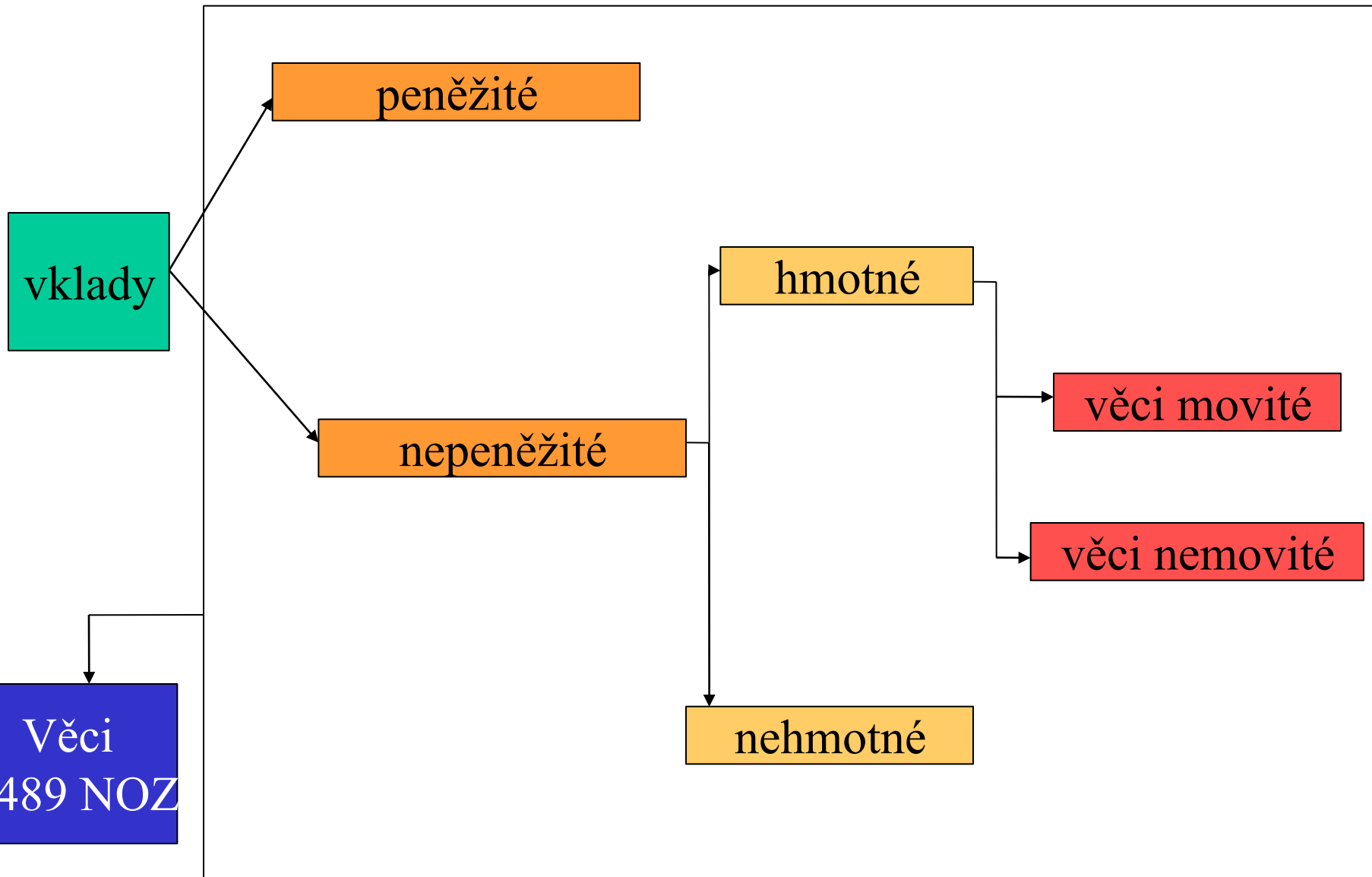
splnění vkladové povinnosti

Splacení v penězích

(peněžitý vklad)

Vnesení věci (nepeněžitý vklad)

Předmět vkladu

Pravidla pro poskytování nepeněžitých vkladů

Obecná pravidla

Ocenění nepeněžitého vkladu se uvede ve společenské smlouvě, ocenění nepeněžitých vkladů u kapitálových společností provede znalec. (§ 17 odst. 2, § 143 odst. 1, § 251 odst. 1)

Nepeněžitým vkladem nesmí být práce nebo služby. (§ 17 odst. 3)

Předmětem vkladu do základního kapitálu kapitálových společností nesmí být pohledávka společníka za společností. Může být pouze smluvně započtena, smlouva musí být písemná a její návrh schvaluje valná hromada. (§ 21 odst. 3)

Nepeněžitý vklad se do kapitálové společnosti vnese před jejím vznikem. (§ 23 odst. 2)

Po dobu trvání korporace ani po jejím zrušení nemá společník právo na vrácení předmětu vkladu. (§ 16)

Pokud cena nepeněžitého vkladu nedosáhne v den, kdy k němu společnost nabyla vlastnické právo, výše emisního kursu uvedeného ve společenské smlouvě, doplatí vkladatel rozdíl v penězích. (§ 28)

Nepřejde-li na společnost vlastnické právo k nepeněžitému vkladu, který je vnesen, uhradí vkladatel jeho cenu v penězích a společnost předmět vkladu vrátí. (§ 26 odst. 1)

Pravidla pro poskytování vkladů – nová úprava

Pravidla platná pro jednotlivé společnosti

VOS

Vkladovou povinnost splní společník podle spol. smlouvy, jinak v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti na společnosti. (§ 100)

Společenská smlouva může připustit, aby vkladová povinnost byla splněna se souhlasem všech společníků provedením prací nebo poskytnutím služeb. (§ 103 odst. 1)

ks

Komanditista splní vkladovou povinnost způsobem určeným společenskou smlouvou, jinak v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti na společnosti. (§ 121)

Pravidla pro poskytování vkladů – nová úprava

Společnost s ručením omezeným

Minimální výše vkladu je 1 Kč, společenská smlouva může určit vyšší částku. (§ 142 odst. 1)

Nepeněžitý vklad ocení znalec, kterého vybírají zakladatelé, popř. jednatel ze seznamu znalců. (§ 143 odst. 1)

Popis nepeněžitého vkladu, jeho ocenění a částka, která se započítává na emisní kurs, musí být uvedeny ve společenské smlouvě. Započítávaná částka nesmí být vyšší než ocenění uvedené v posudku znalce. (§ 144 odst. 1)

Rozdíl mezi cenou nepeněžitého vkladu určenou podle posudku znalce a výší vkladu společníka tvoří vkladové ážio. (§ 144 odst. 2)

Pravidla pro poskytování vkladů – nová úprava

Akciová společnost

Emisní kurs akcie nesmí být nižší než její jmenovitá hodnota, popř. účetní hodnota. (§ 247)

$$EK = JH (\acute{U}H) + E\acute{A}$$

Rozdíl mezi cenou nepeněžitého vkladu a JH (ÚH) akcií, které mají být vydány akcionáři, se považuje za emisní ážio. (§ 249)

Cena nepeněžitého vkladu se určí na základě posudku zpracovaného znalcem. Znalce vybírají zakladatelé, jinak představenstvo. (§ 251 odst. 1)

Příklad - založení s. r. o.

- Jája a Pája se rozhodli, že společně založí společnost Lebeda, s. r. o.
- Jája vnese do společnosti domek v hodnotě 300 000 Kč.
- Pája splatí hotovost ve výši 300 000 Kč.

Příklad - rozvaha s. r. o.

AKTIVA	PASIVA
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek Budova 300 000 Kč	A.I. Základní kapitál vklad Jáji 300 000 Kč vklad Páji 300 000 Kč
C.IV. Krátkodobý finanční majetek Hotovost 300 000 Kč	
AKTIVA CELKEM 600 000 Kč	PASIVA CELKEM 600 000 Kč

Příklad - úvěr od banky

AKTIVA	PASIVA
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek Budova 300 000 Kč	A.I. Základní kapitál vklad Jáji 300 000 Kč vklad Páji 300 000 Kč
C.IV. Krátkodobý finanční majetek Hotovost 800 000 Kč	B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci Úvěr od banky 500 000 Kč
AKTIVA CELKEM 1 100 000 Kč	PASIVA CELKEM 1 100 000 Kč

Příklad - nákup stroje

AKTIVA	PASIVA
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek Budova 300 000 Kč Stroj 500 000 Kč	A.I. Základní kapitál vklad Jáji 300 000 Kč vklad Páji 300 000 Kč
C.IV. Krátkodobý finanční majetek Hotovost 300 000 Kč	B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci Úvěr od banky 500 000 Kč
AKTIVA CELKEM 1 100 000 Kč	PASIVA CELKEM 1 100 000 Kč

Příklad - nákup materiálu

AKTIVA	PASIVA
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek Budova 300 000 Kč Stroj 500 000 Kč	A.I. Základní kapitál vklad Jáji 300 000 Kč vklad Páji 300 000 Kč
C.I. Zásoby Materiál 250 000 Kč	B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci Úvěr od Banky 500 000 Kč
C.IV. Krátkodobý finanční majetek Hotovost 50 000 Kč	
AKTIVA CELKEM 1 100 000 Kč	PASIVA CELKEM 1 100 000 Kč